

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	7

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
30 սեպտեմբերի 2020թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնք.	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
Տոկոսային եկամուտներ	4	17,092,492	48,934,822	15,425,792	44,868,504
Տոկոսային ծախսեր	4	(7,837,570)	(23,565,485)	(7,370,824)	(21,969,047)
ՋՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՆՄԱՆԱՏԻՊ ԵԿՎԱՄՈՒՄ		9,254,922	25,369,337	8,054,967	22,899,457
Կրճիտներ և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	5	1,413,197	3,742,762	1,439,697	3,740,602
Կրճիտներ և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(349,266)	(1,072,612)	(438,473)	(1,104,204)
ՍՏԱՅՎԱԾ ՋՈՒՏ ԿՈՍԻՄԵՏՈՆ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐ		1,063,931	2,670,150	1,001,224	2,636,398
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս)/ օգուտ	7	(1,377,252)	(1,163,031)	691,598	1,340,267
Արտարժույթային գործառնություններից գուտ եկամուտ	8	2,797,118	4,789,580	629,616	2,014,136
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից գուտ օգուտ		10,015	319,304	239,578	505,745
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	368,292	1,246,784	957,037	1,969,701
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(823,244)	(2,443,964)	(909,110)	(2,345,341)
ԳՈՐԾԱՆԱԿԱՆ ԵԿՎԱՄՈՒՄՆԵՐ		11,293,782	30,788,161	10,664,911	29,020,363
Արժեքը կտրուտներ	10	(4,650,032)	(10,691,966)	(2,416,546)	(5,769,438)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(2,291,780)	(6,944,975)	(2,562,395)	(7,373,440)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(1,514,284)	(4,734,611)	(1,674,146)	(4,835,959)
ԸՆՀՈՒՅԹ / ՎՆԱՍ ՄԻՆՉԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		2,837,686	8,416,609	4,011,824	11,041,526
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	12	(558,652)	(1,564,446)	(826,264)	(2,286,327)
ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԶԱՆՆԻ ԸՆՀՈՒՅԹ		2,279,034	6,852,163	3,185,560	8,755,199
ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱՆ ԵԿՎԱՄՈՒՄ/ՎՆԱՍ					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներից օգուտ (վնաս)		111,846	(33,886)	35,508	19,542
ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱՆ ԵԿՎԱՄՈՒՄ/ՎՆԱՍ		111,846	(33,886)	35,508	19,542
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՄԱՊԱՐԺԱՆ ԵԿՎԱՄՈՒՄ		2,390,881	6,818,277	3,221,068	8,774,741

Հաշվառման վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.20թ.

ՏՄՈՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՏ

(Handwritten signature)

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական դրության մասին
30 սեպտեմբերի 2020թ.

Բանկի անվանումը՝ ԱՍԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	30/09/20	31/12/2019 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	109,693,997	247,353,690
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,444,991	863,805
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	14	7,414,546	8,255,606
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	14	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	15	13,892,370	10,848,985
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	15	-	-
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	16	35,738,805	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	17	15,871,770	23,549,559
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	18	635,037,259	585,741,899
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	19	46,305,726	33,510,890
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	19	9,183,608	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	10,686,065	11,162,394
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	21	10,765,126	11,235,119
Հետաձգված հարկային ակտիվ	12	41,006	-
Այլ ակտիվներ	22	12,576,622	8,544,630
Ընդամենը՝ ակտիվներ		908,651,891	968,081,217
Պարտավորություններ			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	553,902	35,314
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		9,001,048	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	45,289,971	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	23	495,780,365	593,223,433
Բանկի կողմից բողարկված արժեքորդեր	24	68,864,978	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	25	44,322,107	36,495,281
Այլ փոխառություններ	25	115,784,137	126,685,607
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	12	2,032,778	279,389
Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	28	227,754	116,222
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	-	918,445
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	21	11,214,897	11,373,257
Այլ պարտավորություններ	26	7,439,115	8,665,323
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		800,511,052	866,854,139
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	27	37,386,880	37,347,200
Էմիսիոն եկամուտ		17,065,364	17,009,560
Վերագնահատման պահուստներ		616,156	650,042
Զբաղիված շահույթ (վնաս)		53,072,439	46,220,276
Ընդամենը՝ կապիտալ		108,140,839	101,227,078
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		908,651,891	968,081,217

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.20թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀ

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆՏԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 սեպտեմբերի 2020թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ.՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Վերաչափումից տարբերություններ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2019թ.	37,300,480	16,968,725	333,435	35,155,308	89,757,948
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)				8,755,199	8,755,199
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ			19,542		19,542
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	37,300,480	16,968,725	352,977	43,910,507	98,532,689
Կանոնադրական կապիտալի թողարկում	46,720	40,835			87,555
Հաշտարարված շահաբաժիններ				(2,100,000)	(2,100,000)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2019թ.	37,347,200	17,009,560	352,977	41,810,507	96,520,244
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2020թ.	37,347,200	17,009,560	650,042	46,220,276	101,227,078
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	6,852,163	6,852,163
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ			(33,886)		(33,886)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	(33,886)	6,852,163	6,818,277
Կանոնադրական կապիտալի թողարկում	39,680	55,804	-	-	95,484
Հաշտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	39,680	55,804	-	-	95,484
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	37,386,880	17,065,364	616,156	53,072,439	108,140,839

Հաշվետվության ամփոփագրում ամսաթիվը՝ 14.10.20թ.

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀ՝

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՍԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
30 սեպտեմբերի 2020թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ.՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2020- 30/09/2020	01/01/2019- 30/09/2019
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	46,066,606	44,079,445
Վճարված տոկոսներ	(21,592,169)	(21,184,539)
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	3,742,762	3,740,602
Վճարված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(1,072,612)	(1,104,204)
Ձուտ վճարներ (մուտքեր) շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից	580,427	556,755
Ձուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից	4,162,968	2,943,662
Այլ եկամուտ (ծախսեր)	(1,043,302)	(375,640)
Վճարված աշխատավարձ և վճարումներ աշխատակիցներին	(8,455,825)	(8,176,183)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(2,431,258)	(3,479,633)
Գործառնական ակտիվների նվազում/ (ավելացում)		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	867,673	(156,112)
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	(8,698,761)	(12,211,755)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	8,615,244	(3,320,997)
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	(47,604,278)	(33,382,508)
Այլ ակտիվներ	(1,643,159)	(2,210,419)
Գործառնական պարտավորությունների նվազում/ (ավելացում)		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	(797,513)	1,282,843
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	10,593,103	3,266,686
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,000,000	(16,999,992)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(79,458,769)	74,766,600
Այլ պարտավորություններ	(8,816,969)	(543,074)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	(97,985,831)	27,491,537
Վճարված շահութահարկ	(860,655)	(2,933,310)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(98,846,486)	24,558,227
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,356,789)	(2,120,725)
Հիմնական միջոցների վաճառք	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(3,102,678)	1,586,080
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	(21,196,980)	3,404,056
Ձուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(25,656,447)	2,869,411
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վճարված շահաբաժիններ	-	(2,100,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի բողարկումից	95,484	87,554
Ձուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	(26,101,525)	(26,982,696)
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթեր	13,439,588	3,488,103
Ձուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(12,566,453)	(25,507,039)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(522,431)	(3,086,653)
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(67,876)	(43,456)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(137,659,693)	(1,209,509)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Շանթագրություն 13)	247,353,690	144,353,912
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Շանթագրություն 13)	109,693,997	143,144,402

Հաշվետվություն փակերացման ամսաթիվը՝ 14.10.20թ.

ՏՆՕՐԻՆԻՑՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀ

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՈՀԱՐ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

1. Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ն (նախկին Հայներարտբանկ ՓԲԸ) (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերվեց, Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում, Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ ընկերությունը վերանվանվեց Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ): 2013թ-ի ընթացքում Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) ընկերությունը դարձավ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100% բաժնետեր:

2015թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկը (այսուհետ՝ ՎՋԵԲ) ամբողջովին գնեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված բաժնետոմսերը 14,366,288 հազար ՀՀ դրամով:

2016 թ.-ի դեկտեմբերի 21-ին ԻԷՍՊԻԷՍ հոլդինգ լիմիթեդը (ESPS Holding Limited) գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 13.5%-ը, որի արդյունքում Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) ընկերության բաժնեմասը կազմեց 65.8%:

2018 թ. փետրվարի 14- ին Ասիական Ջարգացման Բանկը (այսուհետ՝ ԱՋԲ) ձեռք բերեց լրացուցիչ թողարկված բոլոր 16,291 բաժնետոմսերը 14,426,665 հազար ՀՀ դրամով:

2019թ. մարտի 4-ին ԻԷՍՊԻԷՍ հոլդինգ լիմիթեդը (ESPS Holding Limited) ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված բոլոր 146 բաժնետոմսերը՝ 1 բաժնետոմսի դիմաց 320,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, վճարելով 599,687 ՀՀ դրամ՝ 1 բաժնետոմսի դիմաց:

2020 թ. փետրվարի 21-ին ԻԷՍՊԻԷՍ հոլդինգ լիմիթեդը (ESPS Holding Limited) ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված բոլոր 124 բաժնետոմսերը՝ 1 բաժնետոմսի դիմաց 320,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, վճարելով 770,031 ՀՀ դրամ՝ 1 բաժնետոմսի դիմաց:

2019թ. դեկտեմբերի 6-ին Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատեց երկու գործարք.

- «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ»-ին պատկանող 8,788 սովորական բաժնետոմսերը, որոնք կազմում են բաժնետիրական կապիտալի 7.52%-ը, ձեռքբերումը Նուբար Աֆեյանի կողմից
- ձեռք բերված բաժնետոմսերի փոխանցումը Նուբար Աֆեյանի կողմից «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. -ին:

Գործարքների իրականացումն ավարտվեց 2020 մարտի 11-ին:

2020 թ.-ի հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ)-ը անվանափոխվեց «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ» (Սի-Ուայ)-ի:

2020 թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ» (Սի-Ուայ) (48.95%), ՎԶԵԲ (17.76%), ԱԶԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%):

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, դրամավճարային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի տասնինը մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0015, Վազգեն Սարգսյան փ. 2: Բանկի աշխատողների քանակը 2020թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմում էր 1,090 (2019՝ 1050):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 34-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Պատրաստման հիմունքներ

(ա) ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը՝ ներկայացված ՀՀ դրամով, կտրացված է մինչև մոտակա հազար ՀՀ դրամ: 2020 թ.-ի սեպտեմբերի 30 դրությամբ և 2019 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն են համապատասխանաբար 488.41 ՀՀ դրամ և 479.7 ՀՀ դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 571.78 ՀՀ դրամ և 537.26 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկլարությունը պետք է կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ գնահատման և կարևոր դատողությունների հետ անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում՝ Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Բանկը չի կիրառել որևէ ստանդարտ կամ փոփոխություն, որը նախկինում ընդունվել է, բայց ներկայումս դեռ գործող չէ:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն ամփոփ նկարագիր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ Ծանոթագրություն 2-ի (ե) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները վերահաշվարկվում են Բանկի համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքների կատարման օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով փոխարժեքային օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վնասումների ճշգրտմամբ ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային

ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերահաշվարկի արդյունքում առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերահաշվարկման արդյունքում առաջացած տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս, կամ դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման գործիքներ որակված դրամային հոդվածների գծով փոխարժեքային տարբերությունների, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները, որոնց տնօրինման գծով չկան սահմանափակումներ, և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում, բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարմանը չափանիշին (ԲՀԳՏՎ), սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Այս չափանիշի համաձայն՝ պարտքային գործիքները, որոնք չեն համապատասխանում, վարկավորման հիմնական պայմաններին, ինչպիսիք են պարունակվող փոխարկման օպցիոնով գործիքները կամ առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկերը, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: ԲՀԳՏՎ չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումը որոշվում է քիզենս մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են.

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով.
- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով.
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասն, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է

ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Ճանաչում

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի ցանկացած մարումներ, գումարած կամ հանած սկզբնական ճանաչված գումարի և մարման գումարի միջև ցանկացած տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ հանած ֆինանսական ակտիվի արժեքի վրա ցանկացած նվազեցում: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ, ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական, կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնենին մման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն վկայությունը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգմամբ: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ համապատասխան հիմունքով, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ երբ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկի՝ շուկայական և վարկային ռիսկին ենթակա ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները կառավարվում են շուկայական կամ վարկային ռիսկի զուտ ենթարկվածության սկզբունքով և չափվում են՝ հիմք ընդունելով զուտ երկար դիրքի վաճառքի գինը (կամ այն գինը, որը կվճարվեր զուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց): Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվների և պարտավորությունների միջև՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի համապատասխան ռիսկերի ճշգրտման հիման վրա:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում (ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է, և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Եթե գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն փոխատուի՝ էականորեն տարբերվող պայմաններով տրամադրած այլ ֆինանսական պարտավորությամբ կամ առկա պարտավորության պայմանները էականորեն փոփոխվում են, ապա դա դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում եւ նոր պարտավորության ճանաչում:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին

հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերով (ռեպո) վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի նկատմամբ պարտավորությունը ներառվում է հետգնման գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով (հակադարձ ռեպո) ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Զեռքերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, քանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցություն:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը կատարվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առք ու վաճառք իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

• Ծեփեր և վարձակալված գույքի բարելավումներ	20 տարի
• համակարգիչներ և հեռահաղորդակցման սարքեր	5-ից 10 տարի
• տնտեսական գույք	10-ից 20 տարի
• փոխադրամիջոցներ	7 տարի

Վարձակալված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի, լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման գծով ծախսումներ: Ամորտիզացիան ճանաչվում է որպես ծախս շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(զ) Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման ենթակա խմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ: Ամիջապես նախքան որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման ենթակա խմբերի բաղադրիչները վերաչափվում են Բանկի հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության համաձայն: Այնուհետև ակտիվները կամ օտարման ենթակա խմբերը չափվում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը:

(է) Արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է Բանկից ճանաչել պահուստ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվների, ինչպես նաև վարկային պարտավորվածությունների և երաշխիքների գծով ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) համար:

Պահուստը որոշվում է ԱՎԿ-ի հիման վրա, որը կապված է հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում դեֆոլտի հավանականության հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ: Այդ դեպքում պահուստը հիմնված է ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ-ի վրա:

Բանկն ունի մշակած համապատասխան մեթոդաբանություն, համաձայն որի գնահատվում է թե արդյուք ֆինանսական ակտիվի հետ կապված ռիսկը նշանակալիորեն աճել է թե ոչ: Համաձայն Բանկի մեթոդաբանության ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են հետևյալ չորս փուլում յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ԱՎԿ մեծությունը որոշելու համար՝

Փուլ 1 – Յածր վարկային ռիսկ ունեցող ֆինանսական ակտիվներ, որոնց ԱՎԿ-ի մեծությունը որոշվում է հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում դեֆոլտի հավանականության հիման վրա: Այս դասում համախմբվում են այն ակտիվները, որոնց գծով Բանկում ակտիվի ժամկետանցության օրերի քանակը չի գերազանցում 30 օրը, իսկ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ժամկետանցության առավելագույն օրերի քանակը չի գերազանցում 60 օրը, և առկա չէ Ղեկավարության լրացուցիչ գնահատական ակտիվի դասի վերաբերյալ:

Փուլ 2 – Ֆինանսական ակտիվներ որոնց վարկային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Վերջիններիս դեպքում պահուստը հիմնված է ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ-ի վրա: Այս դասում համախմբվում են այն ակտիվները, որոնց գծով Բանկում ակտիվի ժամկետանցության օրերի քանակը գերազանցում է 30 օրը, սակայն չի գերազանցում 90 օրը, իսկ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ժամկետանցության առավելագույն օրերի քանակը գերազանցում է 60 օրը, սակայն չի գերազանցում 120 օրը, և առկա չէ Ղեկավարության լրացուցիչ գնահատական ակտիվի դասի վերաբերյալ:

Փուլ 3 – Արժեզրկման հայտանիշ ունեցող ֆինանսական ակտիվներ: Վերջիններիս դեպքում պահուստը հիմնված է ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ-ի վրա: Այս դասում համախմբվում են այն ակտիվները, որոնց գծով Բանկում ակտիվի ժամկետանցության օրերի առավելագույն քանակը գերազանցում է 90 օրը, իսկ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ժամկետանցության առավելագույն օրերի քանակը գերազանցում է 120 օրը, և առկա չէ Ղեկավարության գնահատական ակտիվի դասի վերաբերյալ:

ԳՆԱԱ – Գնված կամ ներստեղծված արժեզրկված ակտիվները (ԳՆԱԱ) այն ակտիվներն են, որոնք արդեն արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Այս ակտիվները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսի կիրառմամբ: Սկզբնական ճանաչման դեպքում պահուստ չի առաջանում, քանի որ պահուստը ներառվում է իրական արժեքի մեջ: Հետագայում այս ակտիվների գծով պահուստ է ճանաչվում, եթե կանխատեսվող դրամական հոսքերը նվազում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ կանխատեսված հոսքերի համեմատ:

Անկախ ժամկետանցության վերը ներկայացված չափանիշներից Բանկը կարող է ակտիվի դասը փոխել ավելի խիստ դասի՝ հիմք ընդունելով Ղեկավարության գնահատականները, եթե կան հիմնավորված և բավարար տեղեկատվություն առ այն, որ տեղի է ունեցել ակտիվի վարկային ռիսկի նշանակալի ավելացում:

Որոշ ակտիվների գծով Բանկը, ելնելով ակտիվի առանձնահատկություններից, կարող է ժամկետանց օրերի ավելի խիստ չափանիշներ սահմանել մեկ դասից մեկ այլ դաս անցումը կատարելու համար:

ԱՎԿ-ի կանխատեսման համար Բանկը հաշվի է առնում երեք սցենարներ՝ հիմնական, լավատեսական և վատատեսական: Վերջնական ԱՎԿ որոշվում է այս երեք սցենարների միջին կշռված մեծության հիման վրա, հաշվի առնելով յուրաքանչյուր սցենարի համապատասխան կշիռը, դիսկոնտավորված միջին կշռված արդյունավետ տոկոսով: ԱՎԿ մեծությունը իրենից ներկայացնում է ստորև նկարագրված երեք մեծությունների արտադրյալը:

- Դեֆոլտի հավանականություն (PD) – PD-ն տրված ժամանակային հորիզոնում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտը կարող է տեղի ունենալ միայն գնահատված ժամանակահատվածի շրջանակներում որոշակի պահին, եթե ֆինանսական ակտիվը մինչ այդ չի ապահովում չվել և դեռևս ներառված է պորտֆելում:
- Դեֆոլտին ենթարկվածության չափը (EAD) – EAD-ն ակտիվի ապագա դեֆոլտի ենթարկվածության չափի գնահատումն է՝ հաշվի առնելով հաշվետվու ամսաթվից հետո ենթարկվածության չափի ակնկալվող փոփոխությունները, այդ թվում հիմնական գումարի և տոկոսագումարի մարումները (ըստ պայմանագրով սահմանված ժամանակացույցի կամ այլ կերպ), վարկային պարտավորություններից ակնկալվող նվազեցումները, ինչպես նաև չկատարված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
- Դեֆոլտի արդյունքում վնասի չափը (LGD) – LGD-ն սահմանված ժամանակահատվածում դեֆոլտի արդյունքում կրած վնասի գնահատված չափն է: Այն հիմնված է պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական հոսքերի և վարկատուի կողմից ակնկալվող հոսքերի (այդ թվում գրավի առարկայի իրացումից) միջև տարբերության վրա:

PD-ի հաշվարկի համար Բանկը հաշվի է առնում մի շարք մակրոտնտեսական չափանիշներ, որոնք էական ազդեցություն կարող են ունենալ դեֆոլտի հավանականության վրա: Բանկերում տեղաբաշխված մեծությունների, հակադարձ ռեպո համաձայնագրերի, ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող արժեթղթերի PD և LGD մեծությունները որոշելու համար Բանկը նաև առաջնորդվում է միջազգային հայտնի վարկանիշային կազմակերպությունների (Moody's, S&P և Fitch) կողմից հրապարակված համապատասխան տեղեկատվությամբ:

Առաջին դասի դեպքում Բանկը իրականացնում է խմբային արժեգրկում, իսկ Դաս 2-ում, Դաս 3-ում և ԳՆԱԱ դասերում խմբավորված ակտիվների դեպքում՝ ինչպես խմբային, այնպես էլ անհատական արժեգրկում: Ակտիվի առանձնահատկություններով պայմանավորված Բանկը կարող է նաև անհատական արժեգրկում իրականացնել նաև առաջին երկու դասերում խմբավորված որոշ ակտիվների գծով:

(ը) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեգրկման հայտանիշները բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ նվազեցված վաճառքի ծախսերով, ու օգտագործման արժեքից առավելագույնի տարբերություն: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ փողի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական

միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մշակամության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի: Գուդվիլ – ին վերաբերվող ոչ մի արժեզրկում չի հակադարձվում:

(թ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են՝ զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման՝ մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ փողի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, կիրառելիության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վերականգնավորման գծով պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը հաստատում է վերականգնավորման մանրամասն պաշտոնական պլանը, և երբ սկսվում է վերականգնավորումը կամ դրա մասին հայտարարվում է հանրությանը: Այսպես գործառնական ծախսերի գծով պահուստ չի ձևավորվում:

(ժ) Փոխառու միջոցներ

Թողարկված ֆինանսական գործիքները կամ դրանց բաղկացուցիչները դասակարգվում են որպես պարտավորություններ, եթե պայմանագրային համաձայնության արդյունքում Բանկն ունի պարտավորություն փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ, կամ այլ կերպ կատարելու պարտավորությունները, բացի հաստատում գումարով դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների՝ սեփական բաժնեմասային գործիքների հաստատում քանակով փոխարինել:

Նման գործիքները իրենց մեջ ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառու միջոցները, թողարկված պարտատոմսերը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառու միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառման միջոցով: Պարտավորության ապահովման դեպքում, ինչպես նաև ամորտիզացիայի ընթացքում, եկամուտներն ու ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

(ի) Վարկային պարտավորություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել սահմանված վճարումներ, փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով՝

հանած գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխավորության գծով ցանկացած կորուստների պահուստը:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով կորուստների պահուստը և վարկային այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորություններ, որոնք Բանկը դասակարգում է որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին փորձ, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորություններ:

(I) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Բաժնետիրական կապիտալի հետզնում

Երբ որպես կապիտալ ճանաչված բաժնետիրական կապիտալը հետ է գնվում, վճարված հատուցման գումարը, ներառյալ ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերը, ճանաչվում է որպես կապիտալի նվազում:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(II) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ հարկի այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միավորներին կամ ուղղակիորեն կապիտալում ճանաչված՝ բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ գույքի, որը չի նվազեցվում հարկային նպատակներով, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որոնք ազդեցություն չունեն ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(ծ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ շահաբաժնի հայտարարման ամսաթվին:

(կ) Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի

ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՄ 16-ով տրվող վարձակալության սահմանումը որոշելու համար, արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Վարձակալության պայմանագրի սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը ճանաչում է ակտիվի օգտագործման իրավունք և վարձակալական պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (բացառությամբ ցածրարժեք և կարճաժամկետ վարձակալությունների՝ ՖՀՄՄ 16-ով նախատեսված բացառությունների) վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից վարձակալվող գույքի իրական արժեքի չափով, կամ, ցածր լինելու դեպքում, նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքով: Նվազագույն վարձակալական վճարների ընթացիկ արժեքը հաշվարկելու համար որպես գեղջման գործակից օգտագործվում է վարձակալության ներքին տոկոսադրույքը, երբ այն հնարավոր է կիրառել, հակառակ դեպքում՝ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ակտիվի արժեքի մեջ: Վարձակալական վճարները համաչափորեն բաշխվում են ֆինանսական ծախսերի և չմարված պարտավորության նվազեցման միջև: Ֆինանսական ծախսը տարածվում է վարձակալության ողջ ժամանակահատվածի վրա այնպես, որ հաշվարկվի հաստատուն դրույքաչափ պարտավորության յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի մնացորդային արժեքի նկատմամբ:

Վարձակալի կողմից ֆինանսական վարձակալության գործունեությանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումներն արտացոլվում են վարձակալված ակտիվների կազմում:

Սկզբնական ճանաչումը:

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Բանկը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով, որը ներառում է հետևյալ տարրերը.

- Վարձակալական պարտավորության սկզբնական ճանաչման արժեքը
- Ճանաչման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձակալական վճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանների ազդեցությունը
- Կրած սկզբնական ուղղակի ծախսումները
- Վարձակալված ակտիվի ազատման, վերականգնման կամ ապամոնտաժման ծախսերի գնահատականը:

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալական պարտավորությունը՝ որպես այդ ամսաթվի դրությամբ վճարման ենթակա վարձակալական վճարների ներկա արժեք: Վարձակալական վճարները գեղջվում են վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, եթե այն հնարավոր է որոշել: Հակառակ դեպքում Բանկը գեղջման համար օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով՝

- Հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումը
- Ճշգրտված վարձակալական պարտավորության վերաչափումով:

Ակտիվի օգտագործման իրավունքի մաշվածության հաշվարկի համար հիմք է հանդիսանում հիմնական միջոցների մաշվածության Բանկի քաղաքականությունը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը վերաչափում է վարձակալական պարտավորությունը՝

- մեծացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալական պարտավորության նկատմամբ հաշվեգրվող տոկոսը
- փոքրացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վճարած վարձակալական վճարները
- վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանագրի վերաչափումները կամ փոփոխությունները

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձատու

Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը վարձակալության գուտ ներդրման գումարի չափով՝ վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած: Ֆինանսական եկամուտը հիմնված է գուտ չմարված ներդրման հաստատուն եկամտաբերության գործակցի օգտագործման մոդելի վրա: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են վարձակալությունից դեբիտորական պարտքի հաշվարկման մեջ:

Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Գույքի վարձակալությունը, որի դեպքում սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի կողմից, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն:

Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձատու

Բանկը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացնում է գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվը՝ ըստ ակտիվի բնույթի: Գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ՝ հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալներին տրամադրված զեղչերի համախառն գումարը արտացոլվում է որպես վարձակալությունից եկամտի նվազեցում՝ հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալության պայմանագրի հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսումները ավելացվում են վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին:

4. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,851,897	42,508,363	13,545,285	39,586,140
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	226,604	733,474	228,378	702,660
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	387,394	1,104,278	369,536	1,086,896
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	279,151	649,736	105,020	233,515
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	964,196	2,762,565	851,274	2,358,377
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	25,330	87,368	22,505	96,022
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	132,587	527,365	83,153	227,649
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	136,199	334,627	161,922	405,080
Այլ	89,134	227,046	58,719	172,165
	17,092,492	48,934,822	15,425,792	44,868,504
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,924,852	11,602,177	3,097,909	8,771,029
Այլ փոխառություններ և ստորադասված փոխառություն	1,768,523	6,002,275	2,101,461	6,621,761
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	653,842	1,853,972	814,733	2,320,769
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	55,624	128,115	96,607	556,226
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	72,254	228,099	159,217	424,010
Թողարկված արժեթղթերի դիմաց վճարվելիք գումարներ	1,022,080	2,729,287	792,521	2,339,316
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	340,395	1,021,560	308,376	921,873
Այլ	-	-	-	14,063
	7,837,570	23,565,485	7,370,824	21,969,047
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,254,922	25,369,337	8,054,967	22,899,457

5. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	648,517	1,766,690	752,704	1,881,665
Դրամական փոխանցումներ	233,044	577,277	235,052	675,038
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	156,524	366,003	69,688	197,070
Կանխիկացման, հաշիվների և հեռահար համակարգերի սպասարկման ծառայություններ	191,666	576,192	233,369	645,715
Հաշվարկային գործառնություններ	86,523	117,005	26,466	83,446
Բրոքերային ծառայություններ	93,970	264,820	114,777	212,680
Այլ	2,953	74,776	7,640	44,987
	1,413,197	3,742,762	1,439,697	3,740,602

6. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	12,535	53,153	7,860	36,544
Վարկային քարտերի սպասարկման ծառայություններ	254,448	759,964	354,116	853,707
Դրամային փոխանցումներ	58,885	163,610	53,260	161,526
Այլ	23,398	95,885	23,238	52,428
	349,266	1,072,612	438,473	1,104,204

7. Իրական արժեքով` շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս)/ օգուտ

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից առաջացած գուտ շահույթը (վնասը) իր մեջ ներառում է հիմնականում արտարժույթային ածանցյալ գործիքների վերագնահատումներ, որոնք օգտագործվում են արտարժույթային դիրքերի հեջավորման համար:

8. Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտ

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ շահույթ (վնաս)	1,405,969	4,162,968	1,106,596	2,943,662
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ շահույթ (վնաս)	1,391,149	626,612	(476,980)	(929,526)
	2,797,118	4,789,580	629,616	2,014,136

9. Այլ գործառնական եկամուտներ/ծախսեր

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Այլ գործառնական եկամուտներ				
Ստացված տույժեր և վնասներ	239,240	700,596	202,496	581,967
Ֆինանսական խորհրդատվություն	9,161	13,265	596,155	996,281
Այլ եկամուտ	119,891	532,923	158,386	391,453
	368,292	1,246,784	957,037	1,969,701
Այլ գործառնական ծախսեր				
Տույժերի և տուգանքների գծով ծախսեր	-	(10)	(220)	(47,915)
Ինկասացիա	(22,343)	(68,848)	(19,364)	(57,938)
Արժեթղթային և բրոքերային գործունեություն	(37,020)	(110,298)	(35,314)	(80,866)
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	(160,759)	(477,678)	(173,809)	(496,705)
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	(100,379)	(315,228)	(101,792)	(297,219)
Վճարման համակարգի գծով ծախսեր	(213,266)	(635,362)	(231,682)	(595,420)
Այլ ծախսեր	(289,478)	(836,540)	(346,929)	(769,278)
	(823,244)	(2,443,964)	(909,110)	(2,345,341)

10. Արժեզրկումից կորուստներ

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	4,567,271	10,327,483	3,038,335	6,327,329
Այլ ակտիվներ	82,761	364,483	(621,789)	(557,891)
	4,650,032	10,691,966	2,416,546	5,769,438

11. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/07/2020- 30/09/2020	01/01/2020- 30/09/2020	01/07/2019- 30/09/2019	01/01/2019- 30/09/2019
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	123,586	347,939	97,820	289,109
Գովազդ և շուկայավարում	142,440	548,319	225,197	664,923
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	784,024	2,303,353	734,490	2,189,074
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	103,612	292,304	107,370	277,432
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	41,557	123,212	44,866	121,509
Գործուղման ծախսեր	2,274	16,025	21,950	81,039
Անվտանգության ծառայություն	54,704	164,547	52,038	146,526
Մասնագիտական ծառայություններ	25,260	92,670	42,386	96,853
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսերի վճարներ	21,164	63,846	13,420	71,807
Ապահովագրություն	20,249	48,151	11,498	33,654
Բարեգործություն և հովանավորություն	3,230	59,917	35,468	82,459
Ներկայացուցչական ծախսեր	0	678	3,454	9,316
Գրասենյակային ծախսեր	7,696	28,854	18,083	54,576
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձին վերաբերող հարկերի և շահութահարկի	10,648	27,022	5,513	16,690
Այլ	173,840	617,774	260,593	700,992
	1,514,284	4,734,611	1,674,145	4,835,959

12. Շահութահարկի գծով ծախս

	01/07/2020- 30/09/2020 հազ. դրամ	01/01/2020- 30/09/2020 հազ. դրամ	01/07/2019- 30/09/2019 հազ. դրամ	01/01/2019- 30/09/2019 հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս				
Ընթացիկ հարկ	1,133,000	2,556,044	1,118,257	2,123,145
Հետաձգված հարկի գծով ծախս				
Հետաձգված հարկերի շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(574,348)	(991,598)	(291,993)	163,182
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	558,652	1,564,446	826,264	2,286,327

2020թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 18% (2019թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	01/01/2020- 30/09/2020 հազ. դրամ	%	01/01/2019- 30/09/2019 հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև հարկումը	8,416,609		11,041,526	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	1,514,990	18.0%	2,208,305	20.0%
Զնվազեցվող ծախսեր	49,457	0.6%	78,022	0.71%
	1,564,446	18.0%	2,286,327	20.71%

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ և ակտիվներ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2020 թ. և 2019 թ. ընթացքում:

2020	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(70,940)	75,460	-	4,520
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(103,227)	10,007	(32,147)	(125,366)
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	(138,415)	2,145	-	(136,270)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,257,594)	935,412	-	(322,183)
Հիմնական միջոցներ	72,783	(52,176)	-	20,607
Այլ ակտիվներ	82,733	(50,558)	-	32,175
Այլ պարտավորություններ	601,294	71,306	-	672,601
Այլ փոխառու միջոցներ	(105,077)	-	-	(105,077)
	(918,445)	991,597	(32,147)	41,007

2019	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2019թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(36,011)	16,181	-	(19,830)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(54,470)	(15,323)	(4,882)	(74,676)
Այլ ստացվելիք գումարների պահուստներ	(18,770)	(107,252)	-	(126,022)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(179,080)	(316,264)	-	(495,344)
Հիմնական միջոցներ	(51,740)	67,987	-	16,247
Այլ ակտիվներ	44,296	(17,268)	-	27,028
Այլ պարտավորություններ	594,242	104,903	-	699,145
Այլ փոխառու միջոցներ	(112,569)	95,356	-	(17,213)
	185,898	(171,681)	(4,882)	9,335

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	17,870,587	30,542,976
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	74,088,385	192,296,163
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	12,722,964	-
- Բ- -ից ԲԲԲ+ վարկանիշով	4,537,703	17,433,332
- վարկանիշ չունեցող	542,234	7,104,568
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	17,802,901	24,537,900
Արժեզրկման գծով պահուստ	(67,876)	(23,349)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	109,693,997	247,353,690

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքների հնարավոր կորուստի պահուստի շարժը

	հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	23,349
Զուտ ծախս(եկամուտ)	44,527
Դուրսգրումներ	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի մնացորդ	67,876

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն անհատապես արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն և ներառված են ցածր վարկային ռիսկ պարունակող Փուլ 1-ի մեջ:

Վերը նշված վարկանիշները Fitch վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մոստրո հաշիվներն իրենցից ներկայացնում են վճարհաշվարկային գործունեության համար նախատեսված մնացորդներ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ՀՀ դրամով պարտադիր պահուստավորման ենթակա այն միջոցները, որոնց օգտագործումը սահմանափակված չէ (տես ծանոթագրություն 16):

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը ունի չունի տեղաբաշխված միջոց (2019թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ մեկ տեղաբաշխված միջոց), որի մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր գումարը կազմում է 15,619,437 հազար դրամ:

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

14. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	3,926,091	5,639,623
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	451,042	496,024
Հայկական կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,932,951	2,046,398
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	104,462	73,561
Արտարժույթի պայմանագրեր	7,414,546	8,255,606
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	-	-
Պարտավորություններ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի պայմանագրեր	553,902	35,314
	553,902	35,314

Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքներ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Տոկոսադրույքի սվոպեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսադրույքի սվոպի պայմանագրերի գումարները 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ իրական արժեքը և անվանական գումարը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չմարված պայմանագրերի գծով չիրացված օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապատասխանաբար շահույթում կամ վնասում:

	Իրական արժեք		Անվանական գումար	
	2020 հազ. դրամ	2019 հազ. դրամ	2020 հազ. դրամ	2019 հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույքի վճարում, ԱՄՆ դոլարով լողացող տոկոսադրույքի ստացում	-	-	11,544,237	7,413,545

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի տոկոսադրույքի սվոպի երեք պայմանագիր 10,000,000 ԱՄՆ դոլար, 3,636,364 ԱՄՆ դոլար, 10,000,000 ԱՄՆ դոլար, անվանական գումարով (2019թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ տոկոսադրույքի սվոպի երկու պայմանագիր 10,000,000 ԱՄՆ դոլար և 5,454,545 ԱՄՆ դոլար անվանական գումարով):

15. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	9,163,345	7,037,868
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,792,475	1,631,418
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,866,655	2,109,804
Բաժնային ներդրումներ		
- Չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր	69,895	69,895
	13,892,370	10,848,985

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը:

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2020թ.	2019թ.
			2020թ.	2019թ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ար.Բա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.76%	3.76%	36,429	36,429
SWIFT	Բելգիա	Դրամային փոխանցումներ	0.00%	0.00%	33,466	33,466
					69,895	69,895

16. Բանկերում տեղաքաշխված միջոցներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաքաշխված միջոցներ		
ՀՀ ԿԲ-ում վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց	495,000	3,293,500
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոց	30,543,340	22,103,790
Հայկական բանկերի և վարկային կազմակերպությունների պարտքային գործիքներ		
ՀՀ բանկերի և վարկային կազմակերպությունների պարտատոմսեր	-	-
Այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ		
Հայկական բանկեր	1,844,441	1,684,372
ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	2,930,617	-
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	4,775,058	1,684,372
Ընդամենը բանկերում տեղաքաշխված միջոցներ	35,813,398	27,081,662
Արժեզրկման գծով պահուստ	(74,593)	(67,022)
Ընդամենը բանկերում տեղաքաշխված զուտ միջոցներ	35,738,805	27,014,640

ՀՀ ԿԲ-ում տեղաքաշխված միջոցներ

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր միջոց է, որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել պարտադիր պահուստներ ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 10%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 8%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով: ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 13), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ և չեն համարվում դրամական միջոցներ:

Բանկերին տրված վարկերի և ավանդների կենտրոնացում

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվություններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի տեղաքաշխված միջոցներ որևէ բանկում (2019-ին՝ 0), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

17. Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	15,871,771	23,549,561
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15,871,771	23,549,561
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1)	(2)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15,871,770	23,549,559

Գրավ

2020թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին կառավարության արժեթղթեր 17,190,155 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով (2019 թ.՝ 25,466,203 հազար ՀՀ դրամ):

18. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	434,242,778	426,653,712
Անհատներին տրված վարկեր	189,157,255	151,235,570
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,635,346	5,906,852
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	10,296,456	10,707,784
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	7,246,671	5,060,739
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	651,578,506	599,564,659
Արժեզրկման գծով պահուստ	(16,541,247)	(13,822,758)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված գումար վարկեր և այլ փոխատվություններ	635,037,259	585,741,899

ա) Հաճախորդներին տրված վարկեր

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	305,638,738	322,130,999
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	128,604,040	104,522,713
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	434,242,778	426,653,712
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	110,585,014	78,403,125
Այլ վարկեր անհատներին տրված	78,572,241	72,832,445
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	189,157,255	151,235,570
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	623,400,033	577,889,282
Արժեզրկման գծով պահուստ	(16,104,677)	(13,554,046)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	607,295,746	564,335,236

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի տեսակների 2020թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում:

2020	Վարկեր իրավաբանական անձանց հազ. դրամ	Վարկեր անհատներին հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկազմին	10,375,583	3,178,463	13,554,046
Զուտ ծախս	5,969,087	4,358,397	10,327,484
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերադարձ	294,490	1,123,102	1,417,592
Դուրս գրումներ	(6,431,652)	(2,676,436)	(9,108,088)
Տոկոսային եկամուտ տեղափոխված մաս	(125,479)	39,122	(86,357)
Մնացորդը առ 30 խնայարկների 2020	10,082,029	6,022,647	16,104,677

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ: Դասերի նկարագրությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3 արժեզրկման բաժնում:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր						
Վարկեր խոշոր ընկերություններին						
Չարժեզրկված	285,918,641	1,528,597	2,251,068	906,748	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	17,469,029	4,886,960
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	17,469,029	4,886,960
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	285,918,641	1,528,597	2,251,068	906,748	17,469,029	4,886,960
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին						
Չարժեզրկված	123,171,055	855,237	1,169,015	230,531	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	4,263,969	1,673,956
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	3,947,718	1,447,696
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	316,252	226,260
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	123,171,055	855,237	1,169,015	230,531	4,263,969	1,673,956
Ընդամենը Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	409,089,697	2,383,834	3,420,083	1,137,279	21,732,998	6,560,916

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Անհատներին տրված վարկեր						
Հիփոթեքային վարկեր						
Չարժեզրկված	109,070,689	166,435	512,326	33,661	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	1,002,000	353,184
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	910,015	303,978
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	91,984	49,206
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	109,070,689	166,435	512,326	33,661	1,002,000	353,184
Այլ վարկեր անհատներին տրված						
Չարժեզրկված	73,532,146	2,372,047	1,312,057	530,768	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	3,728,037	2,566,553
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	896,900	174,557
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	2,831,137	2,391,996
Ընդամենը այլ վարկեր անհատներին տրված	73,532,146	2,372,047	1,312,057	530,768	3,728,037	2,566,553
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	182,602,835	2,538,482	1,824,383	564,429	4,730,036	2,919,737

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր						
Վարկեր խոշոր ընկերություններին						
Չարժեզրկված	294,555,716	829,702	17,792,503	3,977,372	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	9,782,780	3,675,775
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	9,782,780	3,675,775
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	294,555,716	829,702	17,792,503	3,977,372	9,782,780	3,675,775
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին						
Չարժեզրկված	98,869,719	339,668	1,349,214	22,339	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	4,303,779	1,530,727
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	4,240,380	1,486,511
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	63,399	44,216
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	98,869,719	339,668	1,349,214	22,339	4,303,779	1,530,727
Ընդամենը Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	393,425,435	1,169,370	19,141,718	3,999,711	14,086,559	5,206,502

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Անհատներին տրված վարկեր						
Հիփոթեքային վարկեր						
Չարժեզրկված	77,792,476	28,558	94,526	4,846	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	516,124	196,218
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	485,064	175,465
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	31,060	20,754
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	77,792,476	28,558	94,526	4,846	516,124	196,218
Այլ վարկեր անհատների տրված						
Չարժեզրկված	69,851,377	1,379,213	681,676	212,205	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	2,299,391	1,357,423

Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	795,790	246,768
Խմբային արժեզրկված	-	-	-	-	1,503,601	1,110,656
Ընդամենը այլ վարկեր անհատների տրված	69,851,377	1,379,213	681,676	212,205	2,299,391	1,357,423
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	147,643,853	1,407,771	776,202	217,051	2,815,515	1,553,642

Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

Վարկեր

Վարկերի արժեզրկում իրականացվում է հիմք ընդունելով ակնկալվող վարկային կորուստների մեությունը: Վերջինս պայմանավորված հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում դեֆոլտի հավանականությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի երբ ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ: Վերջինիս դեպքում պահուստը հաշվարկվում է հիմք ընդունելով ակտիվի ամբողջ ժամանակահատվածի համար ակնկալվող վարկային կորուստները: Վարկի արժեզրկման պահուստը հաշվարկելիս Բանկը հիմնվում է արժեզրկման մի շարք չափանիշների վրա, ինչպիսիք են՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց օրերի առավելագույն քանակը Բանկում և բանկային համակարգում,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը և դրանց հնարավոր բացասական ազդեցությունը վարկառուի վրա:

Վարկերի արժեզրկումը իրականացնելիս Բանկը առաջին երկու դասերի դեպքում իրականացնում է խմբային արժեզրկում, իսկ երրորդ դասում ինչպես խմբային այնպես էլ անհատական արժեզրկում:

Անհատական արժեզրկման չափը որոշելիս որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- 1) Կիրառվում է 10% - 20% գեղջ գրավի գնահատված իրացվելի արժեքի նկատմամբ:
- 2) Գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 18 ամսով:

Գրավի վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են անհատական հիմունքով վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման: Կորպորատիվ հաճախորդի վարկունակությունը նրան տրամադրված վարկի վարկային ռիսկի չափը բնութագրող ամենակարևոր ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը լրացուցիչ ապահովվածություն է, և Բանկը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում կորպորատիվ հաճախորդներից:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի և դրամական միջոցների գրավադրում
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ձեռք է բերում երաշխիքներ մայր ընկերություններից՝ նրանց դուստր ընկերություններին վարկեր տրամադրելու համար:

Դեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեգրվման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ոչ ժամկետանց և չարժեգրված վարկերի վերադարձելիությունը առավելապես կախված է վարկառուների վարկունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և պարտադիր չէ, որ Բանկը թարմացնի գրավի գնահատումը բոլոր հաշվետու ժամանակաշրջանների դրությամբ:

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է գրավի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփոթեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքը:

Որպես գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների ապահովվածություն հիմնականում հանդես են գալիս անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Բիզնես վարկերի համար որպես ապահովության միջոց են ծառայում անշարժ գույքը և կորպորատիվ բաժնետոմսերը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2020թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկերը ապահովված են եղել անշարժ գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և երաշխիքներով:

Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մեծածախ առևտուր	105,331,568	92,693,412
Ֆինանսներ և ներդրումներ	6,482,952	6,144,886
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	34,995,391	60,432,117
Հյուրանոցային սպասարկման ոլորտ	35,294,125	34,366,797
Շինարարություն	35,093,079	39,223,197
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	18,993,201	19,177,522
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	35,046,101	32,508,253
Մանրածախ առևտուր	36,812,314	33,312,917

Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	34,925,051	30,213,023
Անշարժ գույք	23,975,603	16,645,697
Կապի ծառայություններ	8,778,841	8,294,421
Արդյունաբերություն	9,123,160	16,023,888
Տրանսպորտ	34,818,764	27,187,452
Այլ	14,572,628	10,430,132
Անհատներին տրված վարկեր	189,157,255	151,235,570
	623,400,033	577,889,282
Արժեզրկման գծով պահուստ	(16,104,677)	(13,554,046)
	607,295,356	564,335,236

Բանկի՝ կորպորատիվ վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը բերված է հետևյալ աղյուսակում՝

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հայաստան	391,815,523	372,080,229
ՏՀԶԿ և ԵՄ	14,839,731	24,817,189
Այլ երկրներ	17,505,495	19,380,710
	424,160,749	416,278,129

Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի ինը վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ տասնմեկ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 103,272,003 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ 100,346,776 հազար դրամ):

Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 29-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

բ) Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պահանջներ այլ կազմակերպությունների նկատմամբ ակրեդիտիվների գծով	7,246,671	5,060,739
Արժեզրկման գծով պահուստ	(31,769)	(14,537)
	7,214,902	5,046,202

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի հաճախորդ (2019թ-ին՝ չունի հաճախորդ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:
2020թ.-ին և 2019թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	14,537	37,391
Զուտ ծախս(եկամուտ)	17,232	(22,854)
Դուրսգրումներ	-	-
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	31,769	14,537

գ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	3,121,982	1,620,206
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	8,865,600	1,417,781
Հինգ տարուց ավել ժամկետով	1,110,454	4,345,955
	13,098,037	7,383,942
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(2,462,691)	(1,477,090)
Արժեզրկման գծով պահուստ	(394,274)	(247,162)
Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	10,241,071	5,659,691
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումը ներառում է՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով ներդրումներ	2,441,010	1,241,865
Մեկից հինգ տարի ժամկետով ներդրումներ	6,931,821	1,086,710
Հինգ տարուց ավել ժամկետով	868,240	3,331,115
	10,241,071	5,659,691

Ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Լիզինգ						
Չարժեզրկված	10,137,475	58,757	-	-	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	497,870	335,518
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	497,870	335,518
Ընդամենը Լիզինգ	10,137,475	58,757	-	-	497,870	335,518

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Փուլ 1		Փուլ 2		Փուլ 3	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ	հազ դրամ
Լիզինգ						
Չարժեզրկված	5,577,779	15,746	-	-	-	-
Արժեզրկված	-	-	-	-	329,072	231,415
Անհատապես արժեզրկված	-	-	-	-	329,072	231,415
Ընդամենը Լիզինգ	5,577,779	15,746	-	-	329,072	231,415

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կենտրոնացում

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի հաճախորդներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ.-ին՝ նման հաճախորդներ չեն եղել):

2020թ.-ին և 2019թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	247,162	277,625
Զուտ ծախս(եկամուտ)	149,764	(46,204)
Դուրսգրումներ/վերադարձ	-	10,682
Տոկոսային եկամուտ տեղափոխված մաս	(2,651)	5,059
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի մնացորդ	394,274	247,162

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետայնություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 29-ի (դ) կետում, որտեղ ներկայացված է հաշվետու ամսաթվից մինչև ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պայմանագրային ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

դ) Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	10,296,456	10,707,784
Արժեզրկման գծով պահուստ	(10,526)	(7,012)
	10,285,930	10,700,772

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որոնց մնացորդները գերազանցում են կապիտալի 10%-ը (2019թ.-ին՝ 0):

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներն անհատապես արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2020թ.-ին և 2019թ.-ին արժեզրկման գծով պահուստում տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	7,012	34,128
Զուտ ծախս(եկամուտ)	(304)	(27,117)
Դուրսգրումներ/վերադարձ	3,818	-
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	10,526	7,012

19. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	42,617,312	30,880,481
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	3,647,543	2,542,987
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական կորպորատիվ պարտատոմսեր	156,154	152,571
	46,421,009	33,576,039
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	9,183,608	-
	9,183,608	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	55,604,617	33,576,039
Հնարավոր կորուստի պահուստ	(115,283)	(65,149)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ	55,489,334	33,510,890

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստի պահուստի շարժը

	հազ. դրամ
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	65,149
Զուտ ծախս(եկամուտ)	50,134
Դուրսգրումներ	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի մնացորդ	115,283

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ հունվարի 2020թ.	4,759,365	7,643,527	2,506,023	303,730	3,151,701	18,364,346
Ավելացումներ	84,036	229,815	183,277	-	484,546	981,675
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(99,147)	(141,615)	(35,484)	-	(119,165)	(395,412)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	4,744,254	7,731,727	2,653,816	303,730	3,517,082	18,950,609
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ հունվարի 2020թ.	1,545,436	3,616,602	605,485	114,429	1,320,000	7,201,951
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	209,750	667,848	159,511	29,815	534,277	1,601,201
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(10,120)	(124,265)	(65,966)	-	(117,927)	(318,278)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	1,745,066	4,160,185	699,030	144,244	1,736,350	8,484,875
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	3,010,219	3,690,685	1,896,115	159,486	1,929,561	10,686,065

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք						
Մնացորդը առ հունվարի 2019թ.	4,531,055	6,267,277	2,321,987	298,130	2,570,230	15,988,679
Ավելացումներ	279,476	1,448,953	232,688	30,271	856,192	2,847,580
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(51,169)	(72,702)	(48,649)	(24,671)	(274,722)	(471,913)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	4,759,365	7,643,527	2,506,023	303,730	3,151,701	18,364,346
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	1,278,411	2,847,926	458,661	98,710	1,064,634	5,748,342
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	318,194	807,793	187,465	38,110	479,817	1,831,379
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(51,169)	(39,117)	(40,641)	(22,391)	(224,451)	(377,769)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	1,545,436	3,616,602	605,485	114,429	1,320,000	7,201,951
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	3,213,926	4,026,926	1,900,541	189,301	1,831,700	11,162,394

2020թ. ընթացքում չեն եղել կապիտալացված փոխառության ծախսումներ, որոնք վերաբերում են հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը (2019թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

21. Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ

հազ. դրամ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք	
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2020թ.	11,235,119
Ավելացումներ	99,688
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,436,008)
Փոփոխություններ	1,866,327
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	10,765,126

22. Այլ ակտիվներ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Բրոքերային հաշիվներ	651,700	244,954
Բանկային ծառայությունների գծով ստացվելիք գումարներ	2,933,733	2,119,304
Օգտագործման սահմանափակումներով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	583,218	447,384
Արժեզրկման գծով պահուստ	(79,157)	(18,498)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,089,494	2,793,144
Կանխավճարներ մատակարարներին	5,641,353	2,812,750
Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած ակտիվներ	2,535,471	2,777,623
Փոքրարժեք ակտիվներ	230,355	145,357
Այլ հարկային ակտիվներ	114,445	154,476
Այլ	81,656	10,244
Արժեզրկման գծով պահուստ	(116,152)	(148,964)
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	8,487,128	5,751,486
Ընդամենը այլ ակտիվներ գուտ	12,576,622	8,544,630

Ստորև ներկայացված է այլ ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստի շարժը 2020թ. և 2019թ. ընթացքում:

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	167,462	184,246
Զուտ ծախս(եկամուտ)	27,847	137,705
Դուրսգրումներ/վերադարձ	-	(153,970)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակի վերջի դրությամբ	195,309	167,462

23. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կարճաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից և վարկային կազմակերպություններից	8,222,549	10,674,325
Երկարաժամկետ վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից և վարկային կազմակերպություններից	14,792,803	4,568,199
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերով	14,315,964	13,092,867
Պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	7,538,319	5,512,922
Լորո հաշիվներ	420,336	640,500
	45,289,971	34,488,813

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ (2019թ. մեկ), որի մնացորդը գերազանցում է Բանկի կապիտալի 10%-ը: Հաշվի համախառն մնացորդը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել է 13,900,178 հազար դրամ (2019թ. 12,870,493 հազար դրամ):

Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից միջազգային ծրագրերով

Պայմանագրի համաձայն ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին ապահովում է վարկերով, իսկ Բանկն իր հերթին վարկեր է տրամադրում որակավորվող վարկառուներին: Վարկերի մոնիտորինգը և վարչարարությունը կատարվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակ» -ի կողմից:

24. Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	85,864,935	77,232,696
- Իրավաբանական անձինք	148,731,170	260,795,880
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	174,142,385	171,586,444
- Իրավաբանական անձինք	87,041,875	83,608,413
	495,780,365	593,223,433

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ընդհանուր գումարը կազմում է 37,249,770 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմել է 117,976,505 հազար դրամ):

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հասարակ մուրհակներ	2,790,149	4,572,709
Տեղական թողարկված պարտատոմսեր	66,074,829	50,000,346
	68,864,978	54,573,055

ա) Հասարակ մուրհակներ. 2016թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է դոլարային հասարակ մուրհակներ շվեյցարական ResponsAbility Investments AG ընկերության կողմից կառավարվող 4 լյուքսեմբուրգյան ֆոնդերի միջոցով, 20,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր գումարով և 2021թ. մարման ժամկետով: Հասարակ մուրհակների հաշվեկշռային արժեքը առ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմում է 2,783,937 հազար ՀՀ դրամ:

բ) Տեղական թողարկված պարտատոմսեր. Բանկը ՀՀ-ում ունի թողարկված ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով անվանական պարտատոմսեր, որոնց անվանական արժեքները համապատասխանաբար կազմում են 17 մլրդ ՀՀ դրամ և 90.7 մլն ԱՄՆ դոլար: 2020թ. խեղտեմբերի 30-ի դրությամբ տեղաբաշխված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքները համապատասխանաբար կազմել են 17,100,000 հազար ՀՀ դրամ (<ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսեր), 48,388,488 հազար ՀՀ դրամ (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերը՝ դրամային արտահայտությամբ):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակվում են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

26. Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություն

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	115,784,137	126,685,607
	115,784,137	126,685,607
Ստորադաս փոխառություն	44,322,107	36,495,281
	44,322,107	36,495,281

(ա) Այլ փոխառությունների և ստորադաս փոխառությունների կենտրոնացում

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը փոխառություններ ունի հինգ ֆինանսական կազմակերպությունից (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 114,117,178 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 113,019,657 հազար դրամ):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են՝

- Այլ ֆինանսական հաստատությունից ստացված փոխառություններ
4,657,132 հազար ՀՀ դրամ, որը մարվում է 2026թ. հունվարի 15-ին,
7,739,161 հազար ՀՀ դրամ, որը մարվում է 2027թ. հունվարի 15-ին,
7,260,236 հազար ՀՀ դրամ, որը մարվում է 2031թ. հունվարի 03-ին
- Միջազգային ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառություն
24,665,578 հազար ՀՀ դրամ, որը մարվում է 2022թ. հունվարի 11-ին:

Սնանկության դեպքում ստորադաս փոխառությունները կմարվեն Բանկի մյուս բոլոր պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ

Համաձայն փոխառության պայմանագրերի՝ Բանկը պարտավոր է ապահովել համապատասխանությունը որոշակի սահմանափակումներին:

27. Այլ պարտավորություններ

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	1,922,528	3,433,379
Հաշվեկրված ծախսեր	1,191,840	1,205,569
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,137,302	3,621,942
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	7,251,670	8,260,890
Հետաձգված եկամուտ	819	3,003
Վճարվելիք այլ հարկեր	186,626	305,946
Կանոնադրական հիմնադրամի համալրման գծով		95,484
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	187,445	404,433
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	7,439,115	8,665,323

28. Բաժնետիրական կապիտալ և հետգնված բաժնետոմսեր

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 116,834 սովորական բաժնետոմսից (2019թ-ին՝ 116,710): Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2020թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկի կողմից չի վճարվել շահաբաժին (2019թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը հայտարարել է 2,100,000 ՀՀ դրամ և վճարել է 1,500,000 շահաբաժին):

29. Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ

Ստորև ներկայացված է պայմանական պարտավորությունների արժեզրկման գծով պահուստի շարժը 2020թ.

	Երաշխիքներ	Ակրեդիտավներ	Վարկային գծերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ	Ընդամենը
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդը վերահաշվարկված ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն	10,001	876	105,345	116,222
Զուտ ծախս(եկամուտ)	31,881	27,952	51,699	111,532
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի մնացորդը	41,882	28,828	157,044	227,754

30. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարն ուղղակիորեն հաշվետու է Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի («ԱՊԿԿ») միջոցով: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից ու տեսակից:

Ռիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն՝ Գլխավոր տնօրենի նախագահությամբ: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը շուկայական ռիսկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Ի լրումն, Բանկը կիրառում է բազմաթիվ սթրես-թեստեր՝ առանձին առևտրային պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր վիճակի վրա մի շարք առանձնահատուկ շուկայական սցենարների հնարավոր ֆինանսական ազդեցությունը ձևավորելու համար: Սթրես-թեստերը թույլ են տալիս որոշել հնարավոր վնասի չափը, որը կարող է առաջանալ ծայրահեղ իրավիճակներում:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային

մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

*«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
30 սեպտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	109,693,997	109,693,997
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	360,297	5,297	1,643,011	5,568,570	6,245,299	69,895	13,892,370
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	1,781,933	-	-	-	-	33,956,872	35,738,805
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15,871,770	-	-	-	-	-	15,871,770
Հաճախորդներին տրված վարկեր	45,517,442	43,788,206	71,388,495	264,477,761	162,980,437	19,143,014	607,295,355
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	331,448	1,259,373	664,405	4,959,676	-	-	7,214,902
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	649,350	605,554	1,186,106	6,931,821	737,782	130,458	10,241,071
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	7,124,605	3,161,325	-	-	-	-	10,285,930
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	1,572,726	4,296,288	8,797,364	21,939,354	18,883,602	-	55,489,334
	73,209,572	53,116,043	83,679,381	303,877,183	188,847,120	162,994,236	865,723,535
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(7,724,323)	(4,348,770)	(2,042,411)	(21,073,605)	(10,100,862)	-	(45,289,971)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(94,104,387)	(47,647,779)	(91,663,913)	(27,735,887)	(32,295)	(234,596,105)	(495,780,365)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(6,393,805)	(931,780)	(14,163,026)	(47,376,367)	-	-	(68,864,978)
Ստորադաս փոխառություններ	(223,086)	(157,702)	-	(24,429,237)	(19,512,082)	-	(44,322,107)
Այլ փոխառություններ	(12,308,783)	(1,218,782)	(17,241,700)	(82,905,218)	(2,109,653)	-	(115,784,137)
	(120,754,384)	(54,304,813)	(125,111,050)	(203,520,314)	(31,754,892)	(234,596,105)	(770,041,558)
Տարբերություն	(47,544,812)	(1,188,770)	(41,431,669)	100,356,869	157,092,229	(71,601,869)	95,681,977

*«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2019թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	247,353,690	247,353,690
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	84,032	98,307	1,857	4,470,121	6,055,524	139,145	10,848,985
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	22,023					26,992,617	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	23,549,559	-	-	-	-	-	23,549,559
Հաճախորդներին տրված վարկեր	78,509,423	52,543,834	50,487,596	305,379,831	65,709,944	11,704,607	564,335,234
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	223,644	255,796	686,928	3,879,833	-		5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	341,390	338,375	651,571	3,591,397	736,957	-	5,659,691
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,315,014	3,404,937	980,821	-	-	-	10,700,772
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	118,833	9,514,255	-	16,781,019	7,096,783		33,510,890
	109,163,918	66,155,505	52,808,774	334,102,201	79,599,208	286,190,058	928,019,663
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(7,695,542)	(4,923,343)	(2,770,397)	(16,077,613)	(3,021,918)	-	(34,488,813)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(52,171,748)	(68,519,804)	(104,934,781)	(29,509,781)	(58,743)	(338,028,576)	(593,223,433)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(5,209,996)	(2,400,923)	(5,516,808)	(36,648,103)	(4,797,224)		(54,573,055)
Ստորադաս փոխառություններ	(1,152,994)	(28,651)	-	(23,907,119)	(11,406,517)	-	(36,495,281)
Այլ փոխառություններ	(5,324,541)	(5,706,578)	(11,129,389)	(100,309,960)	(4,215,140)	-	(126,685,607)
	(71,554,820)	(81,579,298)	(124,351,375)	(206,452,576)	(23,499,543)	(338,028,576)	(845,466,189)
Տարբերություն	37,609,098	(15,423,793)	(71,542,602)	127,649,625	56,099,665	(51,838,518)	82,553,474

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2020			2019		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	8.30%	7.23%	3.44%	9.50%	6.70%	4.80%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	8.96%	7.71%	—	10.20%	7.50%	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	—	5.25%	—	—	5.30%	—
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5.44%	3.08%	0.97%	6.10%	3.40%	0.50%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11.44%	7.93%	6.26%	12.70%	8.90%	6.20%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10.82%	7.14%	6.09%	13.90%	7.90%	6.50%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	12.18%	8.48%	5.92%	14.20%	8.80%	6.10%
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով		8.72%	5.10%	0.00%	8.70%	5.30%
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	8.00%	5.53%	—	8.60%	6.20%	—
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.28%	3.02%	1.32%	6.50%	2.20%	1.70%
Ժամկետային ավանդներ	9.47%	5.04%	-	8.97%	4.09%	1.79%
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8.83%	3.73%	1.55%	9.70%	5.20%	-
Ստորադաս փոխառություններ	—	3.64%	6.26%	—	10.20%	6.30%
Այլ ներգրավված միջոցներ	8.01%	3.75%	2.77%	8.40%	5.00%	2.80%

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2020	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>(հազ.դրամ)</i>				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,986,856	14,941,241	4,599,526	51,527,623
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-	1,444,991	1,444,991
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	2,355,272	79,253	-	2,434,525
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,542,692	-	-	4,542,692
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,797,351	5,442,732	130,802	36,370,885
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,410,620	9,983,571	-	11,394,191
Հաճախորդներին տրված վարկեր	286,420,368	109,004,295	2,980,406	398,405,069
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	1,256,952	5,957,950	-	7,214,902
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,829,856	3,083,978	-	5,913,834
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,795,185	3,283,993	4,413	10,083,591
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	3,647,543	-	-	3,647,543
Այլ ակտիվներ	3,806,859	1,973,618	116,408	5,896,885
Ընդամենը	375,849,554	153,750,631	9,276,546	538,876,731
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24,027,712	6,985,644	817,016	31,830,372
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	243,758,320	56,059,740	7,465,201	307,283,261
Ստորադաս փոխառություններ	31,925,815	12,396,292	-	44,322,107
Այլ ներգրավված միջոցներ	62,467,679	39,424,487	-	101,892,166

*«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	51,559,333	-	-	51,559,333
Այլ պարտավորություններ	597,071	762,861	959,272	2,319,204
Ընդամենը	414,335,930	115,629,024	9,241,489	539,206,443
Ձուտ դիրքը	(38,486,376)	38,121,607	35,057	(329,712)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	34,072,147	(40,024,600)	83,263	(5,869,190)
Ձուտ դիրքը՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքներ	(4,414,229)	(1,902,993)	118,320	(6,198,902)

2019	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>(հազ.դրամ)</i>				
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,370,523	136,945,002	5,668,474	173,983,999
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	1,788,708	45,873	-	1,834,581
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,353,097	-	-	3,353,097
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	20,101,586	4,824,324	-	24,925,910
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,346,506	7,524,129	-	8,870,635
Հաճախորդներին տրված վարկեր	328,225,481	80,824,999	1,740,067	410,790,547
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	1,574,039	3,472,163	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,994,946	948,658	-	2,943,604
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,902,267	3,015,623	2,985	9,920,875
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	2,542,987	-	-	2,542,987
Այլ ակտիվներ	1,761,925	29,107	57,915	1,848,947
Ընդամենը	400,962,065	237,629,878	7,469,441	646,061,384
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	13,556,167	4,869,901	1,018,054	19,444,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	361,523,559	63,486,589	7,214,487	432,224,635
Ստորադաս փոխառություններ	25,027,671	11,467,610		36,495,281
Այլ ներգրավված միջոցներ	74,938,072	36,480,965	0	111,419,037
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	46,447,112	-	-	46,447,112
Այլ պարտավորություններ	1,292,686	450,630	18,164	1,761,480
Ընդամենը	522,785,267	116,755,695	8,250,744	647,791,706
Ձուտ դիրքը	(121,823,202)	120,874,183	(781,303)	(1,730,322)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	118,470,708	(122,495,280)	(239,651)	(4,264,223)
Ձուտ դիրքը՝ ներառյալ ածանցյալ գործիքներ	(3,352,494)	(1,621,097)	(1,020,954)	(5,994,545)

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է զուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

	2020թ.		2019թ.	
	Արժևորում	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Արժևորում	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ
ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	1.00%	(441,423)	1.00%	(335,249)
ՀՀ դրամը Եվրոյի նկատմամբ	1.00%	(190,299)	1.00%	(162,110)

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ու Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը, որոնք ակտիվորեն վերահսկում են վարկային ռիսկը: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Կորպորատիվ վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից: Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչությունը պատասխանատու է Բանկի կորպորատիվ վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և գործունեության ֆինանսական արդյունքների

կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռ-իսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ստուգում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց կողմից ներկայացվող վարկի դիմումներն ուսումնասիրվում են մանրամասն վարկավորման ստորաբաժանումների կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռ-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Սովորաբար գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և վերջիններիս գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 18-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների հետ կապված վարկային ռիսկին ենթակա լինելու առավելագույն չափը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մմանատիպ գործիքներին վերաբերող մմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը գծով:

Նման գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, անվճարումակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդները: Ինչպես նաև Բանկը ձգտում է ապահովել բարձր իրացվելի ակտիվների բազմազանեցված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների, այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների բազմազանեցված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,

- պարտավորությունների ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման կամ նվազման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրային նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը վերահսկում է իրացվելիության դիրքը օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր սրբեքսթեսթերե իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների ենթադրության կիրառմամբ: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները ընդունում է ԱՊԿԿ-ն, իսկ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը իրականացնում է դրանք:

Վերոնշյալ և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձիք կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

*«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

2020	հազ. Դրամ	Ցուցանիշ և միջին 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		109,693,997						-	109,693,997
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-					1,444,991	-	1,444,991
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		130,645	13,278	739,012	5,348,015	1,183,596	-	-	7,414,546
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		296,738	63,559	1,648,308	5,568,570	6,245,299	69,895	-	13,892,370
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		-	1,781,933	-	-	-	33,956,872	-	35,738,805
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		15,871,770	-	-	-	-	-	-	15,871,770
Հաճախորդներին տրված վարկեր		14,394,778	31,122,664	115,176,701	264,477,761	162,980,437	-	19,143,014	607,295,355
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով		88,853	242,595	1,923,778	4,959,676	-	-	-	7,214,902
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		238,849	410,501	1,791,660	6,931,821	737,782	-	130,458	10,241,071
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ		1,685,471	5,439,135	3,161,325	-	-	-	-	10,285,930
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		1,572,726	-	13,093,652	21,939,354	18,883,602	-	-	55,489,334
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ		-	-	-	-	-	10,686,065	-	10,686,065
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ		-	-	-	-	-	10,765,126	-	10,765,126
Հետաձգված հարկային ակտիվ		-	-	41,006	-	-	-	-	41,006
Այլ ակտիվներ		3,589,706	230,947	5,749,468	-	-	3,006,501	-	12,576,622
Ընդամենը ակտիվներ		147,563,534	39,304,612	143,324,909	309,225,198	190,030,716	59,929,450	19,273,472	908,651,891
Պարտավորություններ									
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		553,902	-	-	-	-	-	-	553,902
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		9,001,048	-	-	-	-	-	-	9,001,048
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		6,130,339	1,593,984	6,391,181	21,073,605	10,100,862	-	-	45,289,971
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		178,238,095	95,916,424	174,499,142	47,094,409	32,295	-	-	495,780,365
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		186,839	6,206,966	15,094,806	47,376,367	-	-	-	68,864,978
Ստորադաս փոխառություններ		-	223,086	157,702	24,429,237	19,512,082	-	-	44,322,107
Այլ ներգրավված միջոցներ		5,748,884	6,559,899	18,460,483	82,905,218	2,109,653	-	-	115,784,137
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		-	-	2,032,778	-	-	-	-	2,032,778
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ		-	-	-	-	-	11,214,897	-	11,214,897
Վարկային պարտավորվածությունների գծով պահուստ		227,754	-	-	-	-	-	-	227,754
Այլ պարտավորություններ		4,361,437	274,340	2,803,338	-	-	-	-	7,439,115
Ընդամենը պարտավորություններ		225,601,054	118,023,827	205,998,895	207,917,488	31,754,892	11,214,897	-	800,511,052
Զուտ դիրքը		(78,037,520)	(78,719,215)	(62,673,986)	101,307,710	158,275,825	48,714,553	19,273,472	108,140,838

2019	հազ. դրամ	Ցուցանիշ և միավոր 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ 2020 թ. հաշվետվության համախառն ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	2020 թ. հաշվետվության համախառն ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		247,353,690						-	247,353,690
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-	-	-	-	863,805	-	863,805
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		5,485	54,094	574,252	3,599,645	4,022,131			8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		-	83,342	99,341	4,433,409	6,232,893		-	10,848,985
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		22,023	-	-	-	-	26,992,617	-	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		20,528,934	3,020,624	-	-	-	-	-	23,549,559
Հաճախորդներին տրված վարկեր		15,704,060	37,817,854	95,597,882	261,472,206	142,038,626	-	11,704,607	564,335,234
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով		57,125	166,518	942,725	3,879,833	-	-	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		119,183	222,207	989,947	3,591,397	736,957	-	-	5,659,691
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ		3,768,376	2,546,638	4,385,758	-	-	-	-	10,700,772
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		-	118,833	9,514,255	16,781,019	7,096,783	-	-	33,510,890
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ		-	-	-	-	-	11,162,394	-	11,162,394
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ		-	-	-	-	-	11,235,119	-	11,235,119
Այլ ակտիվներ		2,080,176	189,450	2,672,653			3,602,352	-	8,544,631
Ընդամենը ակտիվներ		289,639,053	44,219,561	114,776,813	293,757,508	160,127,390	53,856,287	11,704,607	968,081,217
Պարտավորություններ									
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		35,314					-	-	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		7,377,655	317,887	7,693,740	16,077,613	3,021,918	-	-	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		296,942,646	48,834,546	193,398,396	53,989,103	58,743	-	-	593,223,433
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		4,894,570	315,426	7,917,731	41,445,327	-	-	-	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ		1,152,994	-	28,651	23,907,119	11,406,517	-	-	36,495,281
Այլ ներգրավված միջոցներ		1,990,215	3,334,326	16,835,966	100,309,960	4,215,140	-	-	126,685,607
Հետաձգված հարկային պարտավորություն		-	-	-	918,445	-			918,445
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		-	-	279,389	-	-	-	-	279,389
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ		-	-	-	-	-	11,373,257	-	11,373,257
Վարկային պարտավորվածությունների գծով պահուստ		116,222	-	-	-	-	-	-	116,222
Այլ պարտավորություններ		3,717,426	516,300	4,431,597	-	-	-	-	8,665,323
Ընդամենը պարտավորություններ		316,227,041	53,318,485	230,585,470	236,647,567	18,702,319	11,373,257	-	866,854,139
Զուտ դիրքը		(26,587,989)	(9,098,924)	(115,808,657)	57,109,941	141,425,071	42,483,030	11,704,607	101,227,078

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական խնդիրներից մեկը իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության որոշումն է: Այս նպատակով իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության, ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումն այլ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի մարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Առ 30 սեպտեմբերի	109.5%	100.7%
Միջինը սեպտեմբերի համար	97.46%	94.5%

Վերը նշված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար (ոչ պակաս քան 60%):

31. Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել Բանկի՝ կապիտալի վերաբերյալ արտաքին պահանջների համապատասխանությանը և, որ Բանկը պահպանում է բարձր վարկային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանը աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը պահպանելու կամ դրա մեջ ճշգրտումներ մտցնելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Նախկին տարիների համեմատությամբ ոչ մի փոփոխություն չի եղել համապատասխան կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականություններում և ընթացակարգերում:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված մվազագույն մակարդակից: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված մվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2020թ. խնայողների 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30/09/20	31/12/19
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
	Աուդիտ չանցած	Աուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	37,386,880	37,347,200
Էմիսիոն եկամուտ	17,065,364	17,009,560
Գլխավոր պահուստ	5,608,146	5,335,146
Չբաշխված շահույթ	46,863,305	40,152,676
Նվազեցումներ	(4,567,426)	(6,753,838)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	102,356,270	93,090,744
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	478,274	510,818
Ստորադասված փոխառություն (ոչ ավել, քան հիմնական կապիտալի 50%-ը)	18,512,624	21,548,494
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	18,990,898	22,059,312
Ընդամենը կապիտալ	121,347,167	115,150,056
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	907,316,653	781,286,761
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	13.37%	14.74%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

32. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների տրամադրման պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի: Բանկը նաև տրամադրում է երաշխիքներ՝ գործելով որպես գործակալ արժեթղթերի փոխառության և վարկավորման գործարքներում:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների տրամադրման ժամանակ Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման մույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք կիրառվում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

	30/09/20 հազ. դրամ	31/12/19 հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	13,833,679	15,015,345
Ոչ ֆինանսական երաշխիքներ	19,628,685	380,129
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	15,695,659	16,219,615
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	1,074,502	-
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	6,856,674	4,837,207
	57,089,199	36,452,296
Արժեզրկման գծով պահուստ	(227,754)	(166,222)

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

33. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկլարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Բանկի դեկլարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական վիճակի վրա, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

34. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի հիմնական բաժնետերերն է, Իմաստ Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 48.95%-ը:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձ և վերջնական շահառու է հանդիսանում Ռուբեն Վարդանյանը:

Մայր կազմակերպությունը չի ներկայացնում հանրությանը մատչելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2020թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	2020 հազ. դրամ	2019 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	1,908,954	2,466,418

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների անկանխիկ հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին տոկոսադրույքները 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %	2019թ. հազ. դրամ	Միջին տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,100,694	8.38%	1,006,530	8.04%
Այլ ակտիվներ	4,657	0.00%	2,188	0.00%
Ժամկետային ավանդներ	316,674	5.74%	241,140	6.31%
Ընթացիկ հաշիվներ և ցլախանջ ավանդներ	661,708	0.01%	746,013	0.11%
Այլ պարտավորություններ	3,607,571	0.00%	1,185,957	0.00%

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները 2020թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	2020 հազ. դրամ	2019 հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	65,098	66,226
Տոկոսային ծախս	(13,462)	(28,963)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2020թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալից Մասնակցությամբ բաժնետեր		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
ԱՆՏԻՎՆԵՐ									
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	-	-	1,439,903	9.00%	1,439,903
Այլ ակտիվներ	-	-	9,411	-	-	-	186	-	9,596
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	26,850	0.00%	305,307	0.00%	76,419	0.00%	867,813	0.00%	1,276,389
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	609,633	5.69%	211,406	3.18%	821,039
Այլ փոխառություն	-	-	12,999,086	4.73%	-	-	-	-	12,999,086
Այլ պարտավորություններ	-	-	5,870	0.0%	2	0.0%	-	0.0%	5,873
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված միավորներ									
Ստացված երաշխիքներ	-	-	2,713,646	0.81%	-	-	-	-	2,713,646
Ծախսեր (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	953	-	-	-	94,941	-	95,894
Տոկոսային ծախս	-	-	(636,823)	-	(32,461)	-	(8,439)	-	(677,723)
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	(16,219)	-	-	-	(16,219)

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2019թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալից Մասնակցությամբ բաժնետեր		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր. %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
ԱՆՏԻՎՆԵՐ									

*«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2020թ. երրորդ եռամսյակի համար
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	1,371,580	8.89%	1,371,580
Այլ ակտիվներ	-	9,243	4,375	119		13,737
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցայահանջ ավանդներ	378,387	0.00%	197,134	0.00%	133,145	0.00%
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	976,068	4.81%	381,946
Այլ փոխառություն	-	13,585,997	5.89%	-	-	
Այլ պարտավորություններ	-	10,443	0.0%	-	123	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված միավորներ						
Ստացված երաշխիքներ	-	8,870,606	1.10%	0	-	
Ծահույթ (վնաս)						
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	100,588		
Տոկոսային ծախս	-	(1,048,918)	(25,203)	(3,816)		
Այլ եկամուտ	572,268	2,984	-	25,909		
Այլ ծախսեր	-	-	(1,301,631)			